

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ

ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

Факультет екологічної та техногенної безпеки

Кафедра екології та природоохоронних технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Recreational resources of south Ukraine region

рівень вищої освіти бакалавр

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

Миколаїв, 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі 10 Природничі науки, спеціальності 101 Екологія, освітньої програми «Екологія та охорона навколишнього середовища».

“ 24 ” 08 2021 року. – 27 с.

Розробники: д.б.н., проф. І.В. Наконечний, к.с.-г.н., доц. Гіржева О.Л.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми «Екологія та охорона навколишнього середовища» Трохименко Г.Г., д-р. техн. наук, професор

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» розглянуто на засіданні кафедри екології та природоохоронних технологій

Протокол від № 1 від “ 25 ” 08 2021 року.

Завідувач кафедри

Трохименко Г.Г.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» розглянуто методичною комісією факультету екологічної та техногенної безпеки

Протокол від № 7 від “ 25 ” 08 2021 року.

Голова

Літвак С. М.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Лабарткава А.В

Робочу програму навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол від № 7 від “ 26 ” 08 2021 року.

Голова НМР НУК

Є.І. Трушляков

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	14
7. Форми поточного та підсумкового контролю	15
8. Критерії оцінювання результатів навчання	17
9. Засоби навчання	18
10. Рекомендовані джерела інформації	18

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія та охорона навколишнього середовища» для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти - бакалаврів спеціальності 101 Екологія. Ця програма входить до блоку дисциплін, які пропонуються за вибором студентів із метою розширення їх освітньо-професійного базису знань та ознайомлення майбутніх екологів із суто прикладною - природоохоронною та рекреаційною складовою фахової діяльності.

Навчальна дисципліна «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» є засобом фахової теоретично-практичної підготовки спеціаліста в сфері охорони навколишнього середовища та методів утримання його стану в параметрах, оптимальних для життя і творчості людини. Місце цієї навчальної дисципліни у системі професійної підготовки бакалавра визначає і структуру курсу, який включає елементи охорони природи, заповідної справи, екосистемології, рекреації, курортології та крайової кліматології.

Об'єктом вивчення дисципліни є екологічно-рекреаційний потенціал Північно-Західного Причорномор'я, як арени для рекреації та активного відпочинку людини. Під рекреацією розуміється система заходів, пов'язана з використанням вільного часу людей для їх оздоровчої, культурно-ознайомчої і спортивної діяльності на спеціалізованих територіях, які розміщені поза їх постійним помешканням. При цьому рекреація охоплює всі види відпочинку, спрямовані на відновлення здоров'я і працездатності шляхом відпочинку на лоні природи, або під час туристичної поїздки з відвіданням національних парків, архітектурних пам'яток, музеїв.

Предметом дисципліни закономірно виступає саме еколого-рекреаційний комплекс місцевих ресурсів регіону, який потенційно здатен забезпечити повноцінний процес рекреації без шкоди для довкілля.

Вимоги до знань та умінь за наслідками засвоєння навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» у здобувачів вищої освіти з кваліфікацією «Бакалавр з екології» визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Біокліматичні та бальнеологічні умови регіону, засновані на унікальному поєднанні морських, приморських, лиманських, степових та лісових ландшафтів у поєднанні з чисельними археологічними і культурологічними пам'ятками формують значний і мало освоєний рекреаційний потенціал Північно-Західного Причорномор'я, вивчення якого передбачено програмою навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України».

Вказана дисципліна є комплексною науковою дисципліною, що спрямована на вивчення регіональних умов для успішної та економічно конкурентної рекреації, а також засобів та заходів екологічно-раціональної регуляції даного процесу для уникнення шкоди довкіллю. Органічними складовими дисципліни є окремі розділи, що вивчають та оцінюють природні

умови Північно-Західного Причорномор'я щодо їх оздоровчої, культурно-ознайомчої і спортивної діяльності, а також вплив цієї діяльності на природні комплекси і біорізноманіття регіону. Це суто науково-практична дисципліна, яка спеціалізується на вивченні природних багатств регіону, заходах щодо їх збереження та розумної рекреаційної експлуатації.

Ключові слова: рекреація, як «відтворення» природного стану регіону, рекреація людини, природно-рекреаційні ресурси, заповідна справа, природно-заповідний фонд, Північно-західне Причорномор'я, бальнеологічні ресурси Північного Причорномор'я.

Abstract

Bioclimatic and balneological conditions of the region, based on a unique combination of marine, seaside, liman, steppe and forest landscapes in combination with numerous archaeological and cultural monuments form a significant and little mastered recreational potential of the Northwest Black Sea region, the study of which is provided by the program of academic discipline "Recreational resources of south Ukraine region". This discipline is a comprehensive scientific discipline aimed at teaching regional conditions for successful and economically competitive recreation, As well as the means and measures of ecological and rational regulation of this process to avoid harm to the environment. Organic components of the discipline are separate sections that study and assess the natural conditions of the Northwest Black Sea region regarding their health, cultural, study and sports activities, as well as the impact of this activity on natural complexes and biodiversity of the region. This is a purely scientific and practical discipline that specializes in the study of natural resources of the region, measures to preserve them and reasonable recreational exploitation.

Key words: recreations, as a "reproduction" of the natural state in the region, recreation of people, natural and recreational resources, protected area, nature reserve fund, Northwest Black Sea, balneological resources of the Northern Black Sea region.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань - 10 Природничі науки	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		4-й	4-5-й
Модулів – 1	Спеціальність - 101 Екологія Освітня програма - Екологія та охорона навколишнього середовища	Семестр	
Змістових модулів – 4		8-й	8-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету		Лекцій	
Індивідуальне дослідне завдання – не передбачено, але не заперечується, у формі оглядової доповіді		30 год	14 год
		Практичних	
		15 год	6 год
		Лабораторних	
		-	-
Загальна кількість годин - 120 год	Освітній рівень – Перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год; самостійної роботи студента – 5 год.		75 год	100 год
		Індивідуальні завдання – не передбачені	
		Вид контролю – іспит	
		Форма контролю: усна / комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких фахових компетентностей:

К21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

К30. Здатність оцінювати потенціал водних, земельних, природно-заповідних та рекреаційних ресурсів Південного регіону України

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» є дисципліни, які мають бути вивчені раніше: біологія, загальна екологія, геологія, біогеохімія, екосистемологія, токсикологія, моніторинг довкілля, екологічна безпека.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційні ресурси Південного регіону України» передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР28. Вміти проводити оцінку кліматичних умов та ресурсів і пов'язувати їх з іншими ресурсами екосистеми Землі.

ПР29. Вміти оцінювати перспективи управління і характеристики курортної та рекреаційної діяльності, надавати рекомендації щодо раціонального використання природних ресурсів для рекреаційної діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Природні ресурси Північно-Західного Причорномор'я

Змістовий модуль 1. Природна рекреація та рекреаційні ресурси

Тема 1. Поняття про рекреацію, як явище і процес. Рекреація та відпочинок. Зв'язок рекреації з іншими науками. Функції рекреації. Рекреаційний потенціал та його визначення. Тенденції розвитку рекреації у світі. Вільний та рекреаційний час. Типи рекреації відповідно структури рекреаційного часу. Природні рекреаційні об'єкти. [10]. стр. 3-30; [8]. стр.51-56.

Тема 2. Рекреаційна діяльність. Класифікації рекреаційної діяльності. Рекреаційні зони та території. Поняття про територіальну рекреаційну систему. Суспільна функція рекреації. Типізація територій та їх спеціалізація. Типи територіальних рекреаційних систем відповідно соціальної функції, їх завдання. [9]. стр. 23-29; [12]. стр. 7-22;

Тема 3. Рекреаційний потенціал місцевості. Ландшафтно-рекреаційне зонування території, характеристика основних його етапів. Побудова картографічного еколого-біокліматичного моделювання рекреаційного потенціалу місцевості. [12]. стр. 211-274;

Змістовний модуль 2. Рекреаційний потенціал Півдня України.

Тема 4. Рекреаційні ресурси Північно-Західного Причорномор'я. Класифікація рекреаційних ресурсів. Природні рекреаційні ресурси. Культурно-історичні рекреаційні ресурси. Ґрунтово-рослинний покрив і його значення, як рекреаційного ресурсу. Водні об'єкти як рекреаційний ресурс території, їх характеристика. Поняття про ємність рекреаційних ресурсів [5]. стр. 7-22; [11]. стр.32-53.

Тема 5. Принципи і засоби визначення рекреаційного потенціалу. Проведення екологічної оцінки рекреаційно-ресурсного стану регіону. Оцінка рельєфу для спортивного туризму і для лікувально-оздоровчої рекреації. Рекреаційна оцінка ландшафту. Оцінка водних об'єктів для пляжно-купального відпочинку. Сучасна туристична специфіка регіону, оцінка її стану, перспективи розвитку [7]. стр.11-23; [10]. стр.83-88..

Тема 6. Охорона природи на рекреаційних територіях. Охорона та поліпшення рекреаційних ресурсів. Охорона ландшафтів у процесі їх рекреаційного використання. Умови еколого-раціонального використання рекреаційних територій. Основні екологічні цілі рекреаційного природокористування та їх економічна складова. [11]. стр. 5-14; стр. 43-49.

Змістовий модуль 3. Курортологія та курортні ресурси регіону.

Тема 7. Курортологія - поняття, цілі, завдання. Типи курортів. Задачі курортології України та їх відповідність екологічно-раціональним засадам сталого розвитку. Основні розділи курортології. Основні функції курортно-рекреаційної системи. Сучасні проблеми санаторно-курортної, рекреаційної системи Північно-Західного Причорномор'я. [4]. стр. 4-18.

Тема 8. Курортні ресурси Південного регіону, їх специфіка та використання. Біокліматичні умови регіону, їх характеристика та особливості.

Поняття про рекреаційну адаптацію, адаптаційний період. Градація біокліматичних параметрів за ступенем позитивного впливу на організм людини. Унікальні природні лікувальні ресурси регіону. [4]. стр. 4-18; [1]. стр.68-83.

Тема 9. Рекреаційна сутність санаторно-курортної справи в регіоні. Зародження та розвиток курортів Північно-Західного Причорномор'я. Санаторно-курортна індустрія як форма рекреаційної діяльності.. Загальна фізіотерапія та кліматотерапія.. Мінеральні води, їх основні показники. [4]. стр. 78-92.

Змістовий модуль 4. Туристична рекреація в природних парках та об'єктах ПЗФ Південного регіону.

Тема 10. Природно-заповідний фонд та рекреація. Захист довкілля при веденні рекреаційної діяльності. Сутність та об'єкти функціонального зонування об'єктів ПЗФ, як аспекти системної рекреації [3]. стр. 8-16;. [7]. стр. 14-38.

Тема 11. Класифікації природоохоронних територій. Загальні підходи до функціонального зонування об'єктів ПЗФ щодо рекреаційної діяльності. Поняття про категорії природоохоронних територій. Функціональна класифікація заповідних об'єктів. [4]. стр. 4-18;. [3]. стр. 28-36.

Тема 12. Особливості функціонування та структура об'єктів ПЗФ Миколаївської області. Природні умови та їх характеристики в основних об'єктах ПЗФ регіону. Режим заповідання та потенційні потужності місцевих НПП і РЛП щодо рекреаційного забезпечення. Ландшафтна, біотопічна, біокліматична та сезонна специфіка об'єктів ПЗФ регіону. [1]. стр. 24-38;. [9]. стр. 23-29; стр. 112-122 (додатки).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	В т.ч.				Усього	В т.ч.			
		Лекцій	Практ.	Лабор.	Сам.роб		Лекцій	Практ.	Лабор.	Сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Природні ресурси Північно-Західного Причорномор'я										
Змістовний модуль 1. Природна рекреація та рекреаційні ресурси										
Тема 1. Поняття про рекреацію, як явище і процес. Рекреація та відпочинок. Зв'язок рекреації з іншими науками. Функції рекреації. Рекреаційний потенціал та його визначення. Тенденції розвитку рекреації у світі. Вільний та рекреаційний час. Типи рекреації відповідно структури рекреаційного часу. Природні рекреаційні об'єкти.	10	2	2	-	6		2			8
Тема 2. Рекреаційна діяльність. Класифікації рекреаційної діяльності. Рекреаційні зони та території. Поняття про територіальну рекреаційну систему. Суспільна функція рекреації. Типізація територій та їх спеціалізація.. Типи територіальних рекреаційних систем відповідно соціальної функції, їх завдання	10	4	-	-	6		2	2		6
Тема 3. Рекреаційний потенціал місцевості. Ландшафтно-рекреаційне зонування території, характеристика основних його етапів. Побудова картографічного еколого-біокліматичного моделювання рекреаційного потенціалу місцевості	10	2	-	-	8			2		8
Разом	30	8	2		20	30	4	4		22
Змістовний модуль 2. Рекреаційний потенціал Півдня України										
Тема 4. Рекреаційні ресурси Північно-Західного Причорномор'я. Класифікація рекреаційних ресурсів. Природні рекреаційні ресурси. Культурно-історичні рекреаційні ресурси. Ґрунтово-рослинний покрив і його значення, як рекреаційного ресурсу. Водні об'єкти як рекреаційний ресурс території, їх характеристика. Поняття про ємність рекреаційних ресурсів.	10	2	2		6		2			8

Тема 5. Принципи і засоби визначення рекреаційного потенціалу. Проведення екологічної оцінки рекреаційно-ресурсного стану регіону. Оцінка рельєфу для спортивного туризму і для лікувально-оздоровчої рекреації. Рекреаційна оцінка ландшафту. Оцінка водних об'єктів для пляжно-купального відпочинку. Сучасна туристична специфіка регіону, оцінка її стану, перспективи розвитку.	10	2			8		2			8
Тема 6. Охорона природи на рекреаційних територіях. Охорона та поліпшення рекреаційних ресурсів. Охорона ландшафтів у процесі їх рекреаційного використання. Умови еколого-раціонального використання рекреаційних територій. Основні екологічні цілі рекреаційного природокористування та їх економічна складова.	10	2	2		6		2			8
Разом	30	6	4		20	30	6	-	-	24
Змістовий модуль 3. Курортологія та курортні ресурси регіону										
Тема 7. Курортологія - поняття, цілі, завдання. Типи курортів. Задачі курортології України та їх відповідність екологічно-раціональним засадам сталого розвитку. Основні розділи курортології. Основні функції курортно-рекреаційної системи. Сучасні проблеми санаторно-курортної, рекреаційної системи Північно-Західного Причорномор'я.	10	2	2	-	6			2		8
Тема 8. Курортні ресурси Південного регіону, їх специфіка та використання. Біокліматичні умови регіону, їх характеристика та особливості. Поняття про рекреаційну адаптацію, адаптаційний період. Градація біокліматичних параметрів за ступенем позитивного впливу на організм людини. Унікальні природні лікувальні ресурси регіону	10	4	-	-	6		2			8
Тема 9. Рекреаційна сутність санаторно-курортної справи в регіоні. Зародження та розвиток курортів Північно-Західного Причорномор'я. Санаторно-курортна індустрія як форма рекреаційної діяльності.. Загальна фізіотерапія та кліматотерапія.. Мінеральні води, їх основні показники.	10	2	-	-	8					10
Разом	30	8	2	-	20	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 4. Туристична рекреація в природних парках та об'єктах ПЗФ Південного регіону										
Тема 10. Природно-заповідний фонд та рекреація. Захист довкілля при веденні рекреаційної діяльності. Сутність та об'єкти функціонального зонування об'єктів ПЗФ, як арени системної рекреації.	10	2	-	-	8			2		8

Тема 11. Класифікації природоохоронних територій. Загальні підходи до функціонального зонування об'єктів ПЗФ щодо рекреаційної діяльності. Поняття про категорії природоохоронних територій. Функціональна класифікація заповідних об'єктів.	10	4	2		4					8
Тема 12. Особливості функціонування та структура об'єктів ПЗФ Миколаївської області. Природні умови та їх характеристики в основних об'єктах ПЗФ регіону. Режим заповідання та потенційні потужності місцевих НПП і РЛП щодо рекреаційного забезпечення. Ландшафтна, біотопічна, біокліматична та сезонна специфіка об'єктів ПЗФ регіону.	10	2	1		7	-	2			10
Разом	30	8	3		15	30	2	2	-	26
Разом за курсом	120	30	15	-	75	120	14	6	-	100

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Заповідна справа та її виникнення. Основні етапи. Заповідна справа на Миколаївщині. Едуард та Фрідріх Фальц-Фейни, Тимофій Каліповський, Віктор Петрович Скаржинський.	2	
2	Функціональна та режимна класифікація заповідних об'єктів. Міжнародні, національні та місцеві органи управління ПЗФ. Структура природно-заповідного фонду України.	2	2
3	Геоботанічне та біогеографічне зонування України. Основні міжнародні та національні угоди щодо збереження біорізноманіття. Функціонування та режимні вимоги об'єктів ПЗФ Миколаївської області.	2	
4	Формування мережі територій і об'єктів природно-заповідного фонду України. Мережа об'єктів ПЗФ Північно-Західного Причорномор'я.	2	
5	Мережа об'єктів „NATURA 2000”, Рамсарської конвенції, мережі біосферних резерватів, НПП, РЛП, заказників на території Миколаївської області. Їх режим.	2	2
6	Практика захисту довкілля при веденні рекреаційної діяльності. Розробка «туристичних стежки» на картах місцевих РЛП із урахуванням характеристик їх території	2	
7	Ознайомлення з режимами охорони місцевих НПП і РЛП та практичні оцінки їх рекреаційного забезпечення.	2	
8	Картографічне обстеження об'єктів ПЗФ Миколаївської області.	1	2
Разом		15	6

Структура самостійної роботи

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію);
- підготовка до практичних занять – 1-2 год/1 заняття;
- підготовка до семінарських занять – 2-4 год/1 заняття;
- підготовка до лабораторних робіт – 2-3 год/1 робота;
- написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних або графічних робіт, домашньої контрольної роботи, перекладу,

аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – мінімум 15 годин на 1 роботу

Завдання для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Підготовка до практичних робіт	15	25
2	Підготовка реферату чи презентації (за вибором)	10	25
3	Підготовка до модульних контрольних робіт	20	20
4	Підготовка до екзамену - розгляд всіх тем, передбачених курсом дисципліни	30	30
Разом		75	100

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Набуття здобувачами необхідних компетенцій відбувається через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

- роботою з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок;
- пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;
- дискусії - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;
- диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;
- демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

При викладанні лекційного матеріалу застосовується як класична форма у вигляді лекції-презентації, лекції-доповіді, а також лекція-співбесіда, лекція-диспут. Також використовуються відеоматеріали, аудіоматеріали, а також схематична наочність.

На сьогодні на практичних заняттях впроваджуються інноваційні методи та форми навчання, такі як кооперативне навчання: робота групами, парами, ротація трійками; колективно-групове навчання: метод мікрофона та мозкового штурму; різні сучасні форми ведення дискусій: конференція, прес-конференція, дебати.

При проведенні практичних робіт застосовуються метод мікрофона, метод «Мозкового штурму», семінарські заняття, рольові ігри, метод вікторини, метод взаємного навчання, групові форми підготовки практичного

заняття, метод спостереження, ілюстративні методи, а також контроль та самоконтроль.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання за дисципліною «Рекреаційні ресурси Південного регіону» передбачено:

- іспит;
- короткі тести;
- реферати, студентські презентації та виступи на наукових заходах (за бажанням студента);
- практично-польові обстеження різнотипових територій
- інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із кожної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 0 балів до 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок - 40 балів. Право здавати заключний іспит дається студенту, якій в процесі освоєння курсу дисципліни набрав 31 і більше балів (максимум - 60 балів). Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

**Критерії оцінювання під час аудиторних занять
(усне опитування)**

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки
3	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Якісними критеріями оцінювання роботи студента на практичному занятті є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, неповна, повна.
2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача; консультація викладача; самостійно.
3. Рівень навчально-пізнавальної діяльності: репродуктивний; алгоритмічний; продуктивний; творчий.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Робота виконана у повному обсязі, студент володіє навчальним матеріалом, вільно і самостійно виконує практичні завдання, вільно розв'язує поставлене завдання як стандартним, так й оригінальним способом
1,5	Робота виконана у повному обсязі, однак студент звертався за консультаціями до викладача, вільно виконує завдання стандартним способом. Допускаються окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1	Студент виконав більшу частину поставлених в практичній роботі завдань, потребував допомоги викладача, при поясненні результатів не здатний до глибокого і всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає істотні неточності та помилки.
0,5	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом фрагментарно, а поверхнево розкриває послідовність практичної роботи
0	Студент не в змозі виконати завдання практичної роботи

**Критерії оцінювання самостійної роботи
(студент самостійно обирає вид роботи)**

Вид	Максимальна кількість балів
Конспект першоджерел	5
Реферат або презентація	5
Презентація	5

Критерії оцінювання конспекту першоджерел самостійної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання теми
5	Відповідь студента містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; робити власні висновки
4	Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту питання
3	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь викладена з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; не вміє робити власні висновки
2	Студент дав відповідь на поставлене питання з суттєвими помилками змістовного характеру, які свідчать про значні прогалини у знаннях з відповідного питання; відповідь викладена з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; не вміє робити власні висновки.
1	Відповідь студента є неправильною, містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання
0	Відповіді не подано зовсім

Критерії оцінювання реферату

Якісними критеріями оцінювання реферату студента є:

Новизна змісту:

а) самостійність у формулювання нового аспекту відомої проблеми, встановленні нових зв'язків (міжпредметних, внутрішньопредметних, інтеграційних);

б) уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал;

в) наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень.

Ступінь розкриття сутності питання:

а) відповідність плану й змісту реферату його темі;

б) повнота й глибина знань з теми;

в) обґрунтованість способів і методів роботи з матеріалом;

г) уміння узагальнювати, робити висновки, зіставляти різні точки зору по одному питанню (проблемі).

Оцінка використаної літератури: чи розглянуті найбільш відомі роботи з теми дослідження (у т.ч. журнальні публікації останніх років, останні статистичні дані тощо).

Дотримання вимог до оформлення:

а) правильність оформлення посилання на використану літературу, список літератури;

б) оцінка грамотності й культури викладу, володіння термінологією;

в) дотримання вимог до обсягу реферату.

Оцінка	Критерії оцінювання реферату
5	Виконано всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблено аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладено власна позиція, тема розкрита повністю, сформульовано висновки, витримано обсяг роботи, дотримано вимоги до оформлення, подано правильні відповіді на питання по змісту реферату
4	Виконано основні вимоги до реферату, але допущено деякі недоліки: проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблено короткий аналіз різних точок зору на проблему, але не викладено власна позиція, сформульовано висновки, але не достатньо узагальнено, подано правильні відповіді по змісту реферату, дотримано вимоги до оформлення
3	Основні вимоги до реферату і його захисту виконано, але є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково, допущено фактичні помилки в змісті, відсутня логічна послідовність у судженнях, відсутні висновки; не витримано обсяг реферату, є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті подано неповні відповіді
2	Тема реферату не розкрита, студень показує істотне нерозуміння проблеми, не витримано обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті подано не правильні відповіді або не дано зовсім.
1	Проведена робота, однак тема реферату не відповідає змісту, план – темі і змісту, не дотримано вимог до оформлення і літератури, при відповіді на питання не розуміє сутність теми
0	Реферат не написано

Критеріями оцінювання роботи з першоджерелами є здатність студента тезово розкрити зміст запропонованого матеріалу. Оцінювання реферату (презентації) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критерії оцінювання презентації

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота студента, який вільно володіє матеріалом розробленого проекту, творче його осмислив, оперує поняттями та категоріями, вміє встановити зв'язок між теоретичною базою та практикою, залучає до відповіді самостійно опрацьовану літературу. Відповідає на додаткові запитання, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Презентація відповідає наступним вимогам: послідовність, інформативність матеріалу, цілісність, відеоряд.
4	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє матеріалом розробленого проекту, орієнтується в ньому, оперує необхідним колом понять та категорій щодо проекту, вміє встановити зв'язок між теоретичною базою та практикою. Відповідь з незначною кількістю помилок, відповідає на додаткові запитання, але не має аргументованої думки, висновки не повні. Презентація частково відповідає наступним вимогам: послідовність, інформативність матеріалу, цілісність, відеоряд.
3	Оцінюється робота студента, який виконав проект який містить значну кількість недоліків і помилок, неповне висвітлення змісту питань володіє матеріалом і частково відповідає на додаткові питання, недостатньо відповідає на питання, не може зробити аргументовані висновки. Презентація частково відповідає наступним вимогам: послідовність, інформативність матеріалу, цілісність, відеоряд.
2	Проект виконано не правильно, студент показує істотне незрозуміння проблеми, в роботі не виконано всі завдання; або студент не здатен захистити результати поданого проекту
1	Проект відзначається фрагментарністю, студент показує істотне незрозуміння проблеми, в роботі не виконано всі завдання; однак студент володіє вмінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу
0	Оцінюється робота студента, який не виконав індивідуальне завдання

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за три відповіді складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Оцінка	Критерії оцінювання модульної контрольної роботи
14-15	Відповідь студента містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням, здатність робити власні висновки
11-13	Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту питання

7-10	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь викладена з порушенням правил логіки при поданні матеріалу
3-5	Студент дав відповідь на поставлене питання з суттєвими помилками змістовного характеру, які свідчать про значні прогалини у знаннях з відповідного питання; відповідь викладена з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.
1-2	Відповідь студента є неправильною, містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання
0	Відповіді не подано зовсім

Критерії оцінювання під час складання іспиту

26-30 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність питань іспиту, дали чітке визначення, проаналізували і зробили висновок.

17-25 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали відповідь на питання іспиту або поверхово проаналізували і зробили висновок

8-16 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково дали визначення на питання

0-8 балів отримують студенти, які частково і поверхово відповіли на питання іспиту, допустивши неточності та помилки.

Форми контролю та розподіл балів

№	Форма контролю	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Виконання практичних завдань	7х2 бали = 14 балів	3х2 бали =6 бала
2	Усна відповідь при опитуванні на аудиторних заняттях	3х5 балів = 15 балів	-
3	Модульні контрольні роботи за змістовними модулями	2х15= 30 балів-	2х15=30 балів
4	Оцінювання самостійної роботи (за вибором реферат чи презентація)	2х5 балів = 10	7х5 балів =35
<i>Іспит</i>		30	30
<i>Разом за дисципліну</i>		77-100	75-100

9. Засоби навчання

У якості наочного матеріалу під час лекційних та практичних робіт використовуються:

1. Підручники та навчальні посібники
2. Лекційні матеріали на електронних носіях
3. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях
4. Фото та відеоматеріали

Для поглибленого вивчення дисципліни плановано проводити окремі практичні заняття в ППСІМ «Перемога», «Ліски», «Народний сад» та на полях прилеглої до Університету території. Постійно, для роз'яснення найбільш складних питань за курсом дисципліни та підвищення якості знань студентів передбачено індивідуальні консультації викладача за розкладом кафедри. За необхідності, для проведення контрольних заходів оцінки рівня засвоєння матеріалу кожного окремого змістового модуля можливо проведення письмових контрольних та індивідуальних тестових контролів.

Як наочний матеріал на лекціях та практичних заняттях застосовується презентації. На сьогодні на практичних заняттях впроваджуються інноваційні методи та форми навчання, такі як використання GPS-навігації при польових дослідженнях, кооперативне навчання: робота групами, парами, ротація трійками; колективно-групове навчання: метод мікрофона та мозкового штурму; різні сучасні форми ведення дискусій: конференція, прес-конференція, дебати.

З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання індивідуального завдання проводяться групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

Під час проведення контрольних заходів рівень засвоєння матеріалу змістового модуля оцінюється шляхом проведення модульної контрольної роботи (МКР) та виконання практичних та деяких індивідуальних робіт.

Постійно, для роз'яснення найбільш складних питань за курсом дисципліни та підвищення якості знань студентів передбачено індивідуальні консультації викладача за розкладом кафедри. За необхідності, для проведення контрольних заходів оцінки рівня засвоєння матеріалу кожного окремого змістового модуля можливо проведення письмових контрольних та індивідуальних тестових контролів.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Екологія Миколаївської області. Під ред. Наконечного І.В. Миколаїв. НУК. 2020. 320 с.
2. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. За ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. Київ, 2003. 306 с.
3. Природно-заповідний фонд: зелена скарбниця громади. За ред. О. Кравченко. Вид. «Компанія “Манускрипт”». Львів, 2019. 48 с.
4. Малахова С. М. та інші. Курортологія та курорти України: навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 105 с.
5. Маринич О.М., Шищенко П.Г Фізична географія України. Київ, Знання. 2003. 479 с.
6. Маринич А.М., Пашенко В.М., Шищенко П.Г. Природа Украинской ССР. Ландшафты и физико-географическое районирование. Київ, Наук. думка. 1985. 224 с.

7. Маринич О.М., Ланько А.І., Щербань М.І., Шищенко П.Г. Фізична географія Української РСР. За ред. О.М. Маринича. Київ, Вища школа, 1982. 208 с.

8. Офіційний Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. [URL:http://www.menr.gov.ua/](http://www.menr.gov.ua/)

9. Екологічний паспорт Миколаївської області за 2019 рік. Обласна державна адміністрація Миколаївської області. Офіційний документ 2020. 124 с. [URL:http://Mukolaiv/ecopassport2018.pdf](http://Mukolaiv/ecopassport2018.pdf)

10. Методичні рекомендації для вивчення курсу «Туристичні ресурси України» для студентів IV курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм». Укл. Н.В. Чир. Ужгород : УжНУ, 2015. 32 с.

11. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. Посібник. Київ, Альтерпрес, 2011. 462 с.

12. Явкін В. Г. та ін Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі). Чернівці : ЧНУ, 2010. 344 с.

Допоміжна

1. Закон України "Про курорти" від 2 жовтня 2019 року N 145-IX. [URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T182581.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T182581.html)

2. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 03.02.2018. [URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15)

3. Закон України № 324/95-ВР від 15.09.1995 р. “Про туризм”. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>

4. Закон України від 19.06.2003 р. № 962IV “Про охорону земель”. [URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/962-15)

5. МГЭИК, 2014: Изменение климата, 2014 г.: Обобщающий доклад. Вклад Рабочих групп I, II и III в Пятый оценочный доклад Межправительственной группы экспертов по изменению климата. Женева, Швейцария, 163 с. [URL:https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/SYR_AR5_FINAL_full_ru.pdf](https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/02/SYR_AR5_FINAL_full_ru.pdf)

6. Аналітичний звіт «Базове дослідження стану та напрямів розвитку екологічної політики України та перспектив посилення участі організацій громадянського суспільства у розробці та впровадженні політик, дружніх до довкілля» (період: 2018-січень 2019). [URL:https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/12/baseline-research_report_publishing-dec-2019.pdf](https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/12/baseline-research_report_publishing-dec-2019.pdf)

7. Гідрогеологічна карта України. [URL: http://geomap.land.kiev.ua/water.html](http://geomap.land.kiev.ua/water.html)

8. Гідрогеологічний щорічник про стан підземних вод України. [URL:http://geoinf.kiev.ua/wp/wp-content/uploads/2019/07/schorichnyk_stan_pv_2018_1.pdf](http://geoinf.kiev.ua/wp/wp-content/uploads/2019/07/schorichnyk_stan_pv_2018_1.pdf)

9. Глобальне горизонтальне опромінення. Global Horizontal Irradiation (2012). [URL:http://Solargis.imfo](http://Solargis.imfo)

10. Глобальные климатические карты Мира. [URL: http://www.fao.org/sd/eidirect/climate/eisp0002.htm](http://www.fao.org/sd/eidirect/climate/eisp0002.htm)

11. Гродзинський М.Д. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник К.: Географіка, 2003. 306 с.
12. Дубовий В.І. Дубовий О.В. Екологічна культура: навч. посіб. Херсон: Грінь Д.С., 2016. 256 с.
13. Збірник методичних матеріалів з питань рекреаційно-туристичної діяльності на територіях природно-заповідного фонду. Київ, 2015. 272 с.
14. Зелена книга України. Під ред. Я. П. Дідуха. Київ, Альтерпрес, 2009. 448 с.
15. Зелёная книга Украинской ССР: редкие исчезающие и типичные, нуждающиеся в охране растительные сообщества. Под ред. Шеляг-Сосонко Ю.Р. Київ, Наукова думка, 1987. 216 с.
16. Ісаєнко В.М. та інші. Стратегія сталого розвитку (туристична галузь). Київ, 2014. 301 с.
17. Кусков А. С., Лысиков О. В. Курортология и оздоровительный туризм. Фенікс, 2004. 320 с.
18. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2015. 148 с.
19. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: навчальний посібник. Київ, Арістей, 2007. 480 с.
20. Проць Б. Г. та ін. Експрес-оцінка стану територій природно-заповідного фонду України та визначення пріоритетів щодо управління ними. Львів: Гриф Фонд, 2010. 92 с.
21. Рідей Н.М., Хітренко Т.Ф. Рекреація в Україні: вивченість, перспективи розвитку рекреаційних територій. *Вісник Дніпровського аграрно-економічного університету*. 2015. №3. С. 64.-69.
22. Солодкий В.Д. та інші. Заповідна справа: підручник. Чернівці: Зелена Буковина, 2005. – 288 с.
23. Стафійчук В.І. Рекреалогія: навч. посіб. Київ, Альтпрес, 2008. 263 с.
24. Стеченко Д.М. Управління регіональним розвитком туризму: навч. Посібник. Київ, 2012. 455 с.
25. Федорченко В.К. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму. Київ, ВЦ «Академія», 2013. 368 с.
26. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Київ, Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
27. Червона Книга України. Рослинний Світ. Під ред. Я.П. Дідуха. Київ, 2009. 900 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. CGIAR-CSI GeoPortal provides easy to use CRU TS 2.1 CRU TS 2.1 Climate. Clements, J. F., T. S. Schulenberg, M. J. Iliff, S. M. Billerman, T. A. Fredericks, B. L. Sullivan, and C. L. Wood. 2019. The Bird/Clements Checklist of Birds of the World: v2019. Downloaded from. <https://www.birds.cornell.edu/clementschecklist/download/>;
2. CORINE Land Cover: www.eea.europa.eu/publications/COR0-landcover

3. База даних по історическому климату для ГИС. Database. Reformatted for GIS Spatial Analysis. <http://csi.cgiar.org/cru/>
4. EEA - European Environment Agency. <http://www.eea.europa.eu/>
5. EUROPA - Environment: <http://ec.europa.eu/environment/>
6. Free GIS Data Sources: Best Global Raster and Vector Datasets - GIS Geography: www.gisgeography.com/best-free-gis-data-sourcesraster-vector/
7. Global Horizontal Irradiation (2012). URL: <http://Solargis.info>
8. Google Maps: <http://maps.google.com/>
9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. <http://www.menr.gov.ua/> - сторінка Міністерства екології та природних ресурсів України.
11. <http://unesco.org.ua/> - сторінка Національної комісії України у справах ЮНЕСКО
12. <http://www.coe.int/> - сторінка Ради Європи.
13. <http://www.nature.coe.int/> - сторінка Центру Natura при Раді Європи.
14. <http://unesco.org/mab> - сторінка Програми ЮНЕСКО „Людина і біосфера”, в рамках якої створена Світова мережа біосферних резерватів
15. <http://www.unesco.org/mab/BRs/BRlist.shtml> - Список біосферних заповідників (резерватів), занесених до мережі програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера».
16. <http://www.ecnc.nl/doc/lynx/> - сторінка Всеєвропейської екомережі на сайті Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття
17. <http://www.panda.org/> - сторінка Міжнародного фонду охорони природи (WWF International)
18. <http://whc.unesco.org/heritage.htm> - сторінка Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини (Париж, 1972 р.)
19. <http://ramsar.org/> - сторінка Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971)
20. <http://cites.org/> - сторінка Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES, Вашингтон, 1979 р.)
21. <http://www.wcmc.org.uk/cms/> - сторінка Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.)
22. <http://www.grid.unep.ch/bsein/redbook/index.htm> - сторінка Червоної книги Чорного моря (Конвенція про захист Чорного моря від забруднення, Бухарест, 1992)

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
«РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ»

Сутність внесених змін:

Зміни до робочої програми навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри назва кафедри Протокол №____ від «____»_____202.. р.

Завідувач кафедри

Зміни до робочої програми навчальної дисципліни узгоджено з гарантом освітньої програми _____.....202.. р.

Гарант освітньої програми «Екологія та охорона навколишнього середовища», доктор біологічних наук, професор

ДЛЯ КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Який механізм управління природо-заповідною справою в системі охорони природи?.
2. Що таке об'єкт і предмет природно-заповідної справи?
3. Які основні завдання природно-заповідної справи?
4. В чому біосферне значення природно-заповідних територій?
5. В чому є соціальна роль природно-заповідного фонду?
6. Що зв'язує природно-заповідну справу з лісовим господарством?
7. Що зв'язує природно-заповідну справу з мисливським господарством?
8. Що зв'язує природно-заповідну справу з садово-парковим господарством?
9. Які екологічні основи природно-заповідні справи?
10. Які етапи розвитку природно-заповідної справи?
11. Чим характерна історія природно-заповідної справи від її зародження до XVII століття?
12. Чим характерна історія природно-заповідної справи в період з XVII століття до Радянської влади?
14. Чим характерна історія природно-заповідної справи за радянських часів?.
15. Чим характерна історія природно-заповідної справи в пострадянські часи?.
16. Які основні ідеології природно-заповідної справи?
17. Яка структура функціональної класифікації природоохоронних територій?.
18. Яка структура міжнародної класифікації природоохоронних територій?.
19. Яка структура національної класифікації природно-заповідного фонду України?
20. Яка сутність і принципи резервування природних територій?
21. Чи є резервування основою заповідання?
22. Які були державні заходи України у сфері резервування?
23. Які методи виділення природних територій під заповідання?
24. Як йде підготовка клопотання на створення природно-заповідного об'єкту?
25. Як відбувається проектування створення природно-заповідних об'єктів?
26. У чому зміст наукового обґрунтування проекту створення природного заповідника?
27. Які теорії заповідної геосозології?
28. Що таке репрезентативність природно-заповідних територій?
29. В чому суть поняття про систему природно-заповідних територій?
30. Які вимоги до системи природно-заповідних територій?
31. Що таке категоріально-функціональна структура системи природно-заповідних територій?
33. Які є принципи формування системи природно-заповідних територій?
34. Яка це підсистема особливо цінних лісових природних комплексів?
35. Що таке мережа природно-заповідних територій?
36. Які є різновидності мережі природно-заповідних територій?
37. Які основні статистичні показники загальнодержавної мережі природно-заповідного фонду України?

38. Які об'єкти складають мережу транскордонних природно-заповідних територій України?
39. Які об'єкти складають мережу територій світової природної спадщини в Україні?
41. Яка структура національної екомережі України?
42. Яка законодавча база про природно-заповідний фонд України?
43. В чому суть поліфункціонального значення природно-заповідних територій?
44. Що таке природоохоронне впорядкування?
45. Що таке функціональне зонування територій та об'єктів природно-заповідного фонду?
46. Яка структура проектів організації природно-заповідних територій та охорони і використання їх природних комплексів?
48. Чи підлягає використанню природно-заповідний фонд України?
49. Що таке Літопис природи?
50. Які ознаки наукової діяльності установ природно-заповідного фонду?
51. Які ознаки освітньої діяльності установ природно-заповідного фонду?
52. Які функції Музеїв природи установ природно-заповідного фонду?
53. Як здійснюється рекреаційна діяльність в установах природно-заповідного фонду?
54. Біоцентрично-мережева ландшафтна територіальна структура.
55. Просторово-часова динаміка ландшафтів.
56. Стійкість ландшафтних геоекосистем.
57. Моделювання ландшафтних геоекосистем.
58. Деградація та відновлення ландшафтів.
59. Принципи та підходи щодо дослідження антропогенних модифікацій ландшафтних комплексів.
60. Природно-антропогенні ландшафти України.
61. Ландшафтне різноманіття території Миколаївської області та її рекреаційна структура